

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători - Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Armatei nr.211 din 13 iunie 1944, în cauza penală în privința lui

Guliceac Filimon xxxxx, a.n. xxxxx, originar și domiciliat la data condamnării în xxxxx.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Armatei nr.211 din 13 iunie 1944, Guliceac Filimon a fost condamnat în baza art.54-3 din Codul penal al RSSU, la pedeapsa de 10 ani privațiune de libertate, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Guliceac Filimon a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, pe parcursul a 11 luni a efectuat serviciul militar în armata română, având în subordine 20 de oameni - soldați de origine română. Pe parcursul acestei perioade, a avut o atitudine plină de cruzime față de cetățenii sovietici.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Guliceac Filimon a declarat că, în anul 1943, a fost mobilizat în armata română. A făcut-o din motiv că îi era frică să nu fie arestat. A fost numit în calitate de comandant, că avea experiență în domeniul agriculturii. În atribuțiile sale intra pregătirea hranei pentru cai. Nu a bătut și nu a jefuit pe nimeni din satul Hrenovca. El urma să fie bătut de un grup de persoane, pentru faptul că a efectuat serviciul militar pentru români, însă un alt comandant, Melnic Piotr nu a admis acest lucru. La 16 ianuarie 1944, a hotărât să fugă din rândurile armatei române și să se alăture Armatei Roșii.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Armatei nr.211 din 13 iunie

1944, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Recurentul a invocat că Guliceac Filimon a fost condamnat pentru fapte neconfirmate în ședința de judecată, fiindu-i încălcat flagrant dreptul lui la un proces echitabil, ce constituie un viciu fundamental care a afectat sentința pronunțată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele raționamente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225 din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că potrivit art.3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele supuse represiunilor în baza deciziilor organelor de stat judiciare pentru „*activitate contrarevoluționară*”, „*răspândirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orânduirea sovietică de stat și obștească*”, pentru alte „*Crime de stat*”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Armatei nr.211 din 13 iunie 1944, Guliceac Filimon a fost condamnat în baza art.54-3 din Codul penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii personale.

Din conținutul sentinței rezultă că, Guliceac Filimon a fost judecat fără a se ține cont de declarațiile inculpatului, fără a fi cercetate alte probe, sau citați martori pentru audieri în ședința de judecată, precum și fără participarea apărătorului, astfel, încălcându-se flagrant drepturile și libertățile omului. Erorile menționate, instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Guliceac Filimon în baza art.54-3 din Codul penal al RSSU, cu casarea acesteia, urmând, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor

politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile atacate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Armatei nr.211 din 13 iunie 1944, în privința lui *Guliceac Filimon xxxxx*, condamnat în baza art.54-3 din Codul penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 octombrie 2020

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Guzun Ion